

Halvorsen & Reine AS

Postboks 2183 Strømsø
3003 DRAMMEN

ARKIV

KULTURHISTORISK MUSEUM Universitetet i Oslo		
Saksb. L164	30 OKT. 2006	Kopi
Ark:	0612-233	
Saksnr.	06/14169	Dok.nr.: 1

Tyrifjorden Camping - gnr 233 bnr 1 fnr 16 og gnr 40 - Hole kommune - varsel om oppstart av reguleringsplan Rapport fra kulturminneregistreringer

Ovennevnte planområde er nå arkeologisk registrert. Det ble ikke funnet automatisk fredete kulturminner. Vi har derfor ingen merknader til planen.

Vi minner likevel om at dersom det framkommer automatisk fredete kulturminner i forbindelse med anleggsarbeid eller annen virksomhet i planområdet, må arbeidet straks stanses og utviklingsavdelingen i fylkeskommunen varsles, jmf. kulturminneloven §8, 2.

I forbindelse med registreringen ble det totalt brukt 16 arbeidstimer, inkl. kjøring, for- og etterarbeid. Faktura på til sammen kr 9.600,- (16 timer a kr 600,-) vil bli sendt fra regnskapsseksjonen snarest.

Med hilsen

Åse Klundelien e f
fylkeskultursjef

Else Høyer Tangen
saksbehandler

Vedlegg:

1 Arkeologisk rapport

Kopi til:

Buskerud Kommunerevisjon IKS
Fylkesmannen i Buskerud
Hole kommune
Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo
Statens vegvesen Region Sør

Postboks 4197, 3005 DRAMMEN
Postboks 1604, 3007 DRAMMEN
Herredshuset, 3530 RØYSE
Postboks 6762 St.Olavspl., 0130 OSLO
Serviceboks 723, 4808 ARENDAL

Lisbeth Kaas Ambrosen Utviklingsavdelingen

POST ADRESSERES TIL AVDELINGEN - IKKE TIL ENKELTPERSONER

Postadresse
BUSKERUD FYLKESKOMMUNE
Fylkeshuset
N-3020 Drammen

Besøksadresse
Hauges gate 89
E-postadresse
Postmottak@bfk.no

Telefon
32 80 85 00
Internett
www.bfk.no

Telefaks
32808676

Bankkonto
2200.07.13523
Foretaksregistre
NO 964 951 373

Vedlegg1...../ Tilhører
Sak: 06/14/69-1.....

Vedlegg til: 06/00471-5

KULTURHISTORISK REGISTRERING

Hole kommune Tyrifjorden camping

GNR: 233/40 og 233/1/16

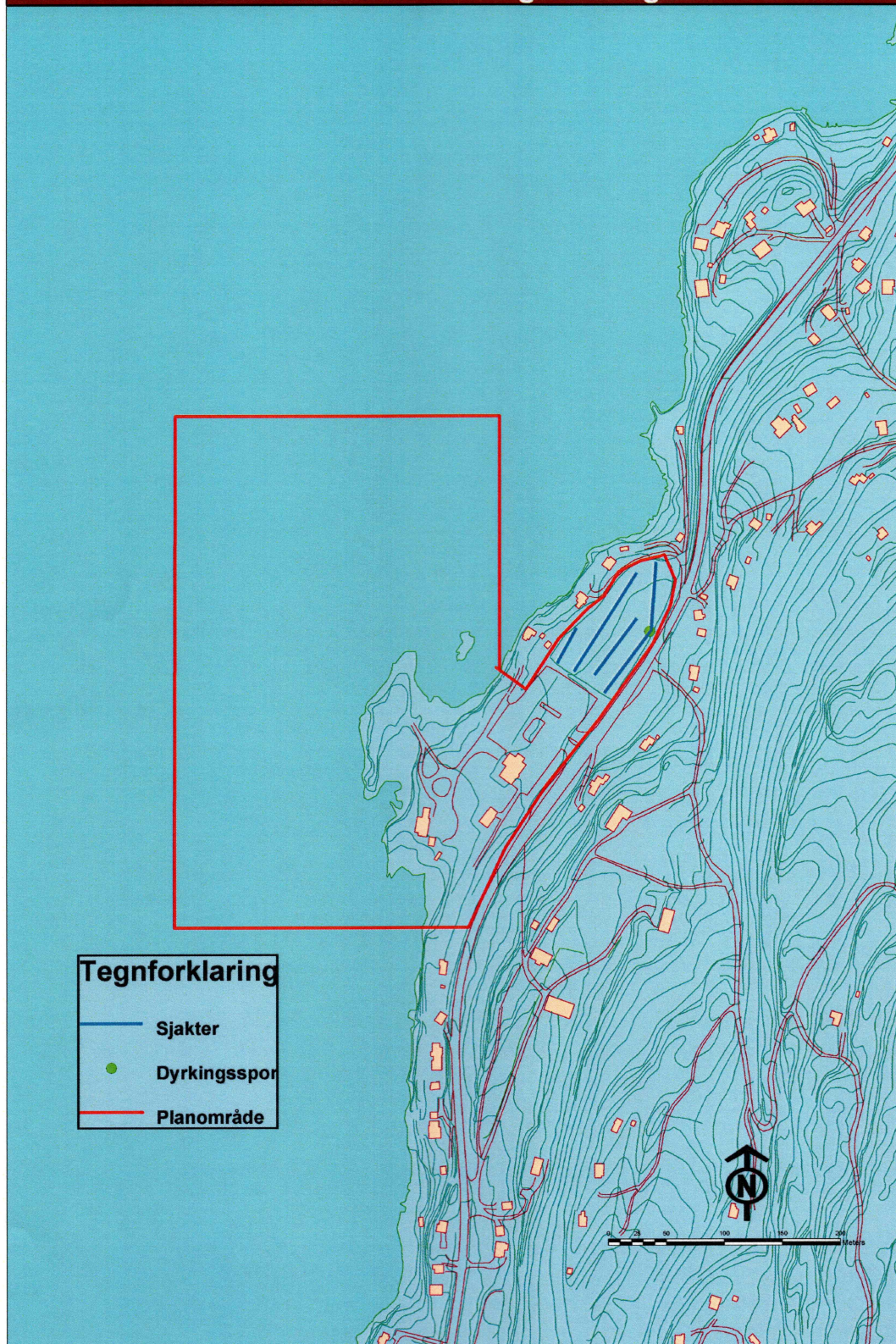
SAKSNR: 06/00471

RAPPORT FRA KULTURHISTORISK BEFARING/REGISTRERING

Kommune:		Hole	
Gardsnavn:		Øverby	
Gards- og bruksnummer:		233/40 og 233/1/16	
Kartreferanse			
Tiltakshaver:		Hildegard og Nils Petter Øverby	
Adresse:		Utstranda 153, 3531 Krokkleiva	
Navn på sak:		Tyrifjorden camping	
Saksnummer:		06/00471	
Prosjektnummer:			
Registrering utført:	01.09.06	Ved:	Kristoffer Dahle
Rapport utført:	05.09.06	Ved	Kristoffer Dahle
Autom. fredete kulturminner i området:			Registreringsnummer
Nyere tids kulturminner i området:			
Fotodokumentasjon:		XXX-XXX	
Faglige konklusjoner:			
☒ Planen er <u>ikke</u> i konflikt med kulturminner.			
Automatisk fredete kulturminner		Nyere tids kulturminner	
☐	Planen er i konflikt	☐	Planen er i konflikt
☐	Ingen synlige, potensiale under bakken	☐	Ikke påvist til nå, nærmere arkivsjekk påkreves
☐	Ikke vurdert	☐	Ikke vurdert
Videre saksgang (for saksbehandler):			
Registreringar		Merknader	
☐	Videre reg. ikke nødvendig	☐	Ingen merknad
☐	Videre reg. nødvendig	☐	Tilrår spesialområde
☒	Reg. fullført	☐	Tilrår dispensasjon
☐		☐	Foreløpig uavklart
Merknader:			

Tyrifjorden camping Kulturhistorisk registrering

Planområdet med sjakter og dyrkingslag

Satelittfoto over planområdet

Tyrifjorden camping (mot SV)

Oversiktbilder av planområdet, Tyrifjord camping (mot SSØ)

Oversiktbilder av planområdet, Tyrifjord camping (mot SØ)

Oversikt over planområdet (mot NØ)

Oversikt over planområdet (mot S)

Oversikt over planområdet, ferdig sjaktet (mot N)

Sjakt 1, søndre del (mot NØ)

Sjakt 1, nordre del (mot N)

Sjakt 2 (mot NØ)

Sjakt 3 (mot NØ)

Sjakt 4 (mot NØ)

Utvidelse sjakt 1 (mot V)

Dyrkingslag med mye kull, sjakt 1 (mot V)

Bakgrunn for planen

Undersøkelsen/registreringen ble gjennomført da grunneierne ønsker å regulere et område ved Tyrifjorden camping (gnr 233/1/16 og 233/40). Formålet er å legge til rette for en utvidet turistvirksomhet ved å bygge ut hotell, leiligheter, hytter, offentlige gangveier og plasser. Beliggenheten ved vannkanten vil utnyttes ved å inkludere et brygge- og badeanlegg som skal være tilgjengelig for offentligheten.

Formålet med registreringene er å undersøke forholdet mellom planområdet og eventuelle automatisk fredete kulturminner, jf § 9 i kulturminneloven av 9. juni 1978. Det er ikke kjent at det finnes kulturminner i området fra før, men registreringene foretatt i forbindelse med utarbeidelsen av økonomisk kartverk er ofte mangelfulle.

Området

Planområdet er i kommuneplanen avsatt til næring, og området har tidligere vært brukt til veikro og campingplass. Den sørligste delen av området er av denne grunn berørt til hytter, veier og grøntområder. Også strandkanten er omgjort til brygge- og badeanlegg.

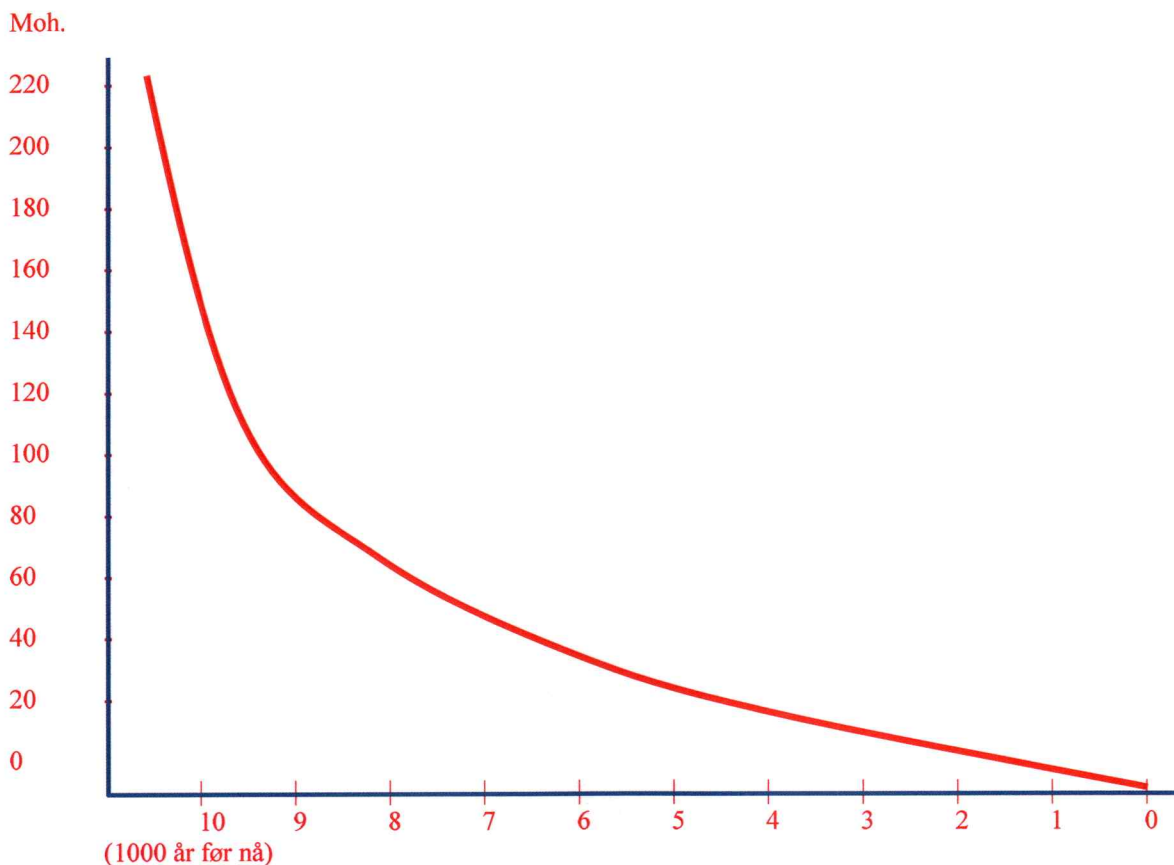

Fig. 1. Landhevingsskurve fra Skimorenen. Etter Sørensen 1979.

Den nordøstre delen av planområdet har inntil nå vært benyttet til jordbruk og korndyrking under gården Øverby (gnr 233/40). Vegetasjonen rundt disse jordene består av blandet løvskog, mens skogen ovenfor og inneover mot Sollihøgda i større grad består av furu.

Berggrunnen består av rød ringerikssandstein og stikker opp som en rygg langs fjorden, men innenfor (mot Ø) består grunnen hovedsakelig av leire. Tyrifjorden var havbundet frem til

slutten av mesolitikum, og vannivået forut for dette var atskillig høyere enn i dag. Det er derfor lite sannsynlig å påvise funn fra eldre steinalder.

Det er ikke kjent at det eksisterer kulturminner innenfor planområdet fra før, men det er påvist jordbruksristninger på gården Utviken noe lengre sør (9617 og 19453). Disse viser hovedsakelig skipsmotiv, og er etter alt å dømme fra bronsealderen.

På gården Nes er det funnet et gravfelt (49047), samt flere separate gravrøyser (29024, 62837, 39024, 29025) på Nes. Alderen på disse er vanskelig å bedømme.

Disse rike funnene gjør at planområdet har et potensial for funn av automatisk fredete kulturminner.

Strategi og metode

Det meste av området er allerede omgjort til veikro og campingplass, og dermed berørt av moderne inngrep. Området ble likevel overflateregistrert i håp om å finne bevarte kulturminner som er synlig på overflaten, slike som graver, tufter, rydningsrøyser o.s.b. Til dette arbeidet ble det også benyttet et sonderingsbor for å påvise eventuelle kull- og kulturlag som ikke er synlige på overflaten. Det ble også sett etter steinredskap og littisk materiale i veiskjæringer og i strandkanten. Størst vekt ble likevel lagt på å registrere eventuelle ristninger på bergflatene langs fjorden.

Den vanligste fremgangsmåten for å finne graver og bosetningsspor fra bronse- og jernalder på dyrket mark er sjakting med maskin. Det brukes da en gravemaskin med flatt graveskjær/pusseskjær som forsiktig skraper av matjordlaget. På denne måten vil man kunne finne flatmarksgraver, det vil si graver uten synlig markering på overflaten, samt bosetningsspor som stolpehull, kokegroper og ildsteder som også er automatisk fredete kulturminner.

deltagere og tidsrom

Undersøkelsen ble utført den 01.09.06, og rapporten ble ferdigstilt den 05.09.06. 1 time ble benyttet til forarbeid, 10 timer ble benyttet til registreringer og til kjøring til/fra feltet, og 5 timer ble brukt til etterarbeid inkludert ferdigstilling av rapport og databehandling. 6,5 av timene ble benyttet til sjakting med maskin. Totalt ble det brukt 16 timer på saken.

Registreringen ble utført av undertegnede, og Kåre Magnus Bråthen var maskinfører. Det ble benyttet en 8 tonns CAT 307C med pusseskjær på 1,30 m. Det var lettskyet, sol og varmt vær.

Alle sjakter, samt eventuelle funn, ble fotodokumentert og målt inn med GPS

registreringens forløp og resultater

Området ble undersøkt visuelt og ved hjelp av sonderingsbor uten å avdekke funn av automatisk fredete kulturminner. Det ble så valgt å anlegge fire parallelle sjakter med maskin med ca 15 meters mellomrom i jordets lengderetningen.

Sjakt 1

Sjakten var 122 meter lang og 3 meter bred, og ble åpnet fra SV mot NØ i den østligste delen av planområdet. Den gjør en knekk etter 62 meter, hvor den så går mer i nordlig retning.

Lagbeskrivelse:

Lag 1: Et 20-40 cm dypt lag med løs, brun matjord med en del leire. Lite kull. Laget var dypest mot nord/nordøst.

Lag 2: Gulgrå leire. Blåleire under.

Etter om lag 45 meter ble det påvist en kullflekk ved den sørøstre sjaktveggen, og sjakten ble derfor utvidet med 1,5 meter mot sørøst fra ca 30-40 meter av sjakten. Kullflekken var grunn og viste seg å være rester etter gammel dyrking. Lignende smårester ble også påvist lengre nord i sjakten.

Etter om lag 65 meter og like etter at sjakten gjør et knekk ble det påvist større mengder av fossile dyrkingslag mellom lag 1 og lag 2. Dette var mørkere gråbrunt med mye kull og spettet leire. Laget var ca 10 cm tykt, og ble gradvis lysere mot bunnen og leiren under.

Det ble tatt ut en kullprøve fra laget for å bestemme alderen på den eldste dyrkingen.

Det ble ellers påvist grøfter og moderne plogspor, men ingen andre spor etter automatisk fredete kulturminner.

Sjakt 2

Sjakten var 60 meter lang og 3 meter bred, og ble åpnet fra SV mot NØ og parallelt til sjakt 1. Etter åpning ble den flyttet noe nærmere sjakt 1 som følge av en grøft som gikk på langs av sjakten og jordet.

Lagbeskrivelse:

Lag 1: Et 20-40 cm dypt lag med løs, brun matjord med en del leire. Lite kull.

Lag 2: Gulgrå leire. Blåleire under.

Det ble ikke funnet spor etter automatisk fredete kulturminner.

Sjakt 3

Sjakten var 95 meter lang og 3 meter bred, og ble åpnet fra SV mot NØ og parallelt til sjakt 2.

Lagbeskrivelse:

Lag 1: Et 20-40 cm dypt lag med løs, brun matjord med en del leire. Lite kull.

Lag 2: Gulgrå leire. Blåleire under.

Det ble ikke funnet spor etter automatisk fredete kulturminner.

Sjakt 4

Sjakten var 20 meter lang og 3 meter bred, og ble åpnet fra SV mot NØ og parallelt med sjakt 3 i den vestligste delen av jordet.

Lagbeskrivelse:

Lag 1: Et 20-40 cm dypt lag med løs, brun matjord med en del leire. Lite kull.

Lag 2: Gulgrå leire. Blåleire under.

Det ble ikke funnet spor etter automatisk fredete kulturminner.

Resultater

Undersøkelsene av planområdet for Tyrifjorden camping ble utført uten funn av automatisk fredete kulturminner. Et fossilt dyrkingslag ble påvist i sjakt 1..

Konklusjon

Hele området ble grundig befart jf § 9 i kulturminneloven av 9. juni 1978.

I sjakt 1 i den østligste delen av planområdet ble det påvist et fossilt dyrkingslag. Herfra er det tatt ut en kullprøve som kan bestemme alderen på den eldste dyrkingen i planområdet.

Det ble ikke påvist spor etter automatisk fredete kulturminner

Drammen 05.09.2006

Kristoffer Dahle

Feltleder

Vedlegg

1 kullprøve